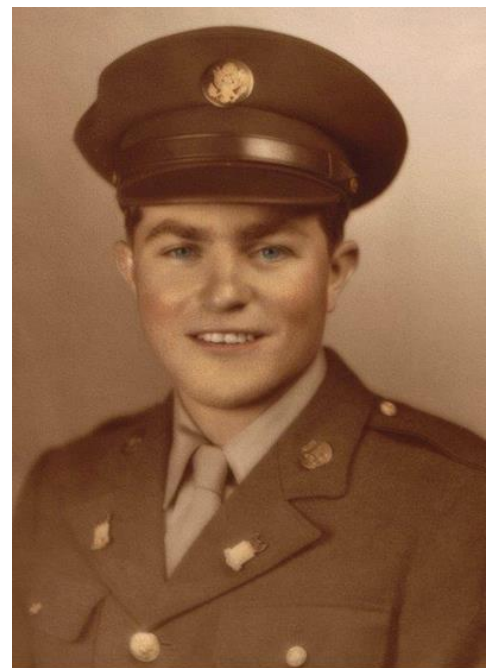

THE CRASH ON 't WINKEL

The plaque to the left holds the names of the B-24 crew-members

Staff Sergeant James Lester Evers

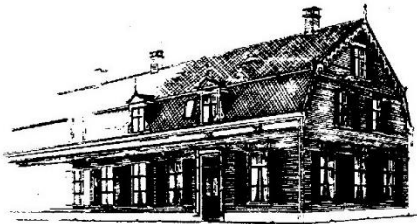
This booklet was composed by Henk Peters in the name of the “historical association Heemcentrum 't Schoor Udenhout Biezenmortel” on the occasion of the unveiling of a photo of Left Waist Gunner

S/Sgt James Lester Evers

on Saturday the 18th of June 2016 by members of his family
Mr. Charles Evers (nephew of S/Sgt. Evers) and Mr. Darrell Watford.

Photos by Jan Denissen, Henk Peters, Mr. Charles Evers and of the
website coulthart.com/jkhunter.html.

If we unintentionally included copyrighted photos or text, please contact us. Our publication is free of copyright, as long as you mention the source.

STICHTING HEEMCENTRUM

„t Schoor”

UDENHOUT-BIEZENMORTEL

Aangesloten bij Brabants Heem en Heemkundekring
"De Kleine Meijerij".

Dit digitale boekje werd samengesteld door Henk Peters namens “Stichting Heemcentrum 't Schoor Udenhout Biezenmortel” bij de gelegenheid van het plaatsen van de foto van linker boordschutter S/Sgt James Lester Evers op zaterdag 18 juni 2016 door zijn familieleden Mr. Charles Evers en Mr. Darrell Watford.

De foto's zijn afkomstig van Jan Denissen, Henk Peters, Mr. Charles Evers en de website coulthart.com/jkhunter.html.

Mochten onbedoeld foto's of tekst zijn opgenomen, waaraan ons onbekende rechten zijn verbonden, dan kan met ons contact opgenomen worden.
Aan onze publicatie zijn geen rechten verbonden, mits u deze bron vermeldt.

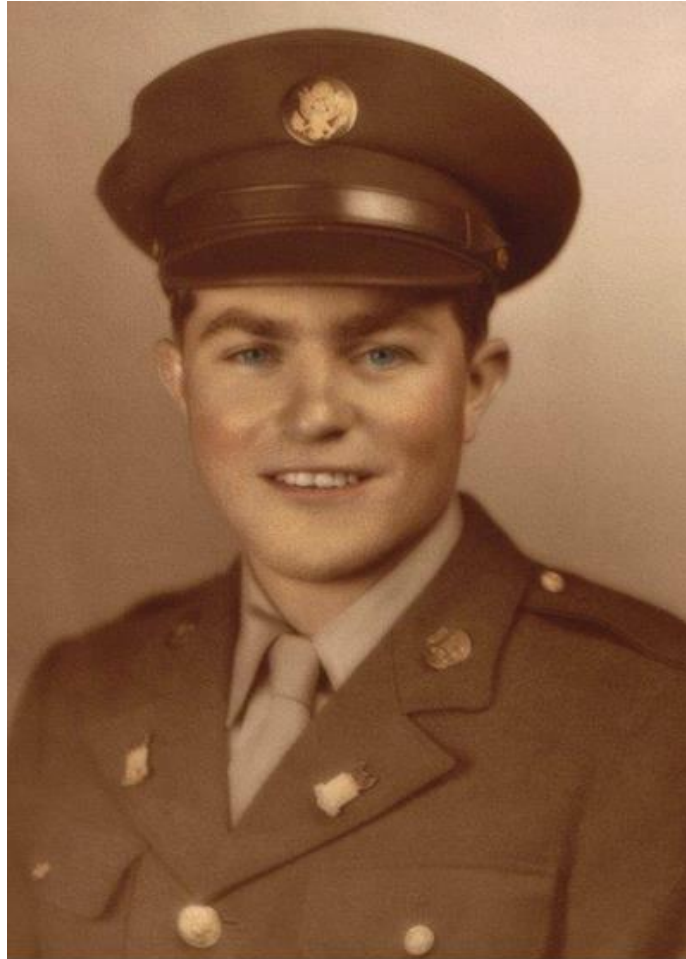
INHOUDSOPGAVE – INDEX

Dit digitale boekje is speciaal samengesteld voor de familie van Staff Sergeant James Lester Evers, vandaar dat u naast het Nederlands ook Engelse tekst zult aantreffen.

This digital booklet is composed by Henk Peters in memory of Staff Sergeant James Lester Evers, so it's both in Dutch as in English.

Korte levensbeschrijving van James Lester Evers Short biography of James Lester Evers	4
De plechtigheid in het kapelletje The ceremony in the chapel	5
Foto's tijdens en na de plechtigheid Photos during and after the ceremony	9
Krantenartikelen juni 2016 The Newspapers June 2016	15
Dodenherdenking op 4 mei Remembrance Day on 4 May	19
Udenhout op Internet = Wiki Udenhout Udenhout on internet = Wiki Udenhout	20
Artikel "Oorlogsmonumenten in NP de LDD" door Henk Peters Article "War monuments in National Park de Loonse en Drunense Duinen	21
Leesmateriaal van Peter van der Linden Reading material by Peter van der Linden	26
Boekje Heemcentrum 't Schoor van 18 sept. 1996 Booklet of Heemcentrum 't Schoor 18th of Sept. 1996	27
Krantenartikelen september 1996 The Newspapers September 1996	42
De bemanning van Captain Hunter The Hunter crew	45
Dankwoord van Mr. Charles Evers Words of thanks from Mr. Charles Evers.	46

S/Sgt James Lester Evers

Staff Sergeant James Lester Evers

S/Sgt. James Lester Evers was born 22nd of May 1923 in the Eagle Creek community of Tallapoosa County, Alabama. James Lester graduated from Tallapoosa County High School in Dadeville, Alabama in 1941 and then was admitted to Auburn University and was studying engineering before he enlisted.

James was a crew member of captain Hunter's B-24 Liberator. On 18th of September 1944 the plane crashed on 't Winkel in Biezenmortel. The nine crewmembers that lost their lives in the crash were buried on the cemetery at Biezenmortel and were re-located to the American cemetery in Margraten.

But James Lester's mother wanted him to be brought home and buried in the family plot at the church. There was a very emotional ceremony when his body was brought home in December 1948. Now his mother is buried next to him. She is buried between James Lester and her husband.

DE PLECHTIGHEID IN HET KAPELLETJE

(The ceremony in the chapel)

Welkomstwoord Henk Peters. (Peter van der Linden verzorgt de vertaling)

Namens Heemcentrum 't Schoor, heet ik u allen van harte welkom. Speciaal Mr. Charles Evers en Mr. Darrell Watford, familie van de gesneuvelde S/Sgt. James Lester Evers. Ook welkom voor hun begeleider hier, dhr. Peter van der Linden.

In the name of the Udenhout historical association 't Schoor I welcome all present in this chapel. I especially like to welcome our guests from the United States of America, Mr. Charles Evers and Mr. Darrell Watford, who are family members of S/Sgt James Lester Evers. I also would like to welcome their guide, Mr. Peter van der Linden.

Dit Mariakapelletje is in 1946 gebouwd uit dankbaarheid dat Udenhout het er in de Tweede Wereldoorlog relatief gezien goed van afgebracht had. Biezenmortel, waar het toestel van uw neef is neergestort, hoorde toen nog bij onze gemeente. U ziet het mooie beeld van Maria. Ook de schildering die het wonen en werken in die tijd in onze gemeente uitbeeldt. Op de achtergrond de dieren, die hier voorkomen.

This chapel, which is dedicated to our Holy Marie, was built in 1946 in gratitude to the fact that Udenhout deterred relatively well during the Second World War and was spared destruction. Biezenmortel, the hamlet were the aircraft with your uncle onboard crashed, back then was still part of the Udenhout municipality. In this chapel you will notice a beautiful statue of our Holy Mary. The walls are decorated with paintwork that show the way of living in the municipality in those days with in the background the animals that live in this area.

In deze kapel staan de namen van omgekomen mensen. Zij worden allemaal ieder jaar op 4 mei herdacht bij de dodenherdenking in Udenhout..

Rechts ziet u een gedenksteen met Udenhoutse mensen, die omgekomen zijn in de Tweede Wereldoorlog en in Nederlands-Indië, nu Indonesië geheten.

This chapel holds the names of those people from the municipality that lost their lives during the war years. They are all remembered during the yearly Commemoration Day of the dead in Udenhout on the 4th of May.

To the right there is a plaque to remember the people from Udenhout that got killed during the Second World War and in the former Dutch-Indies, today called Indonesia.

Op het herdenkingsbord rechts staan de namen van 6 bemanningsleden van een vliegtuig, dat neerstortte in de nacht van 16 op 17 juni 1944 in Biezenmortel. Zij liggen daar begraven op het kerkhof. Op hetzelfde bord staan ook de namen van 3 Britse soldaten, die omgekomen zijn bij de bevrijding van Udenhout en Biezenmortel. Zij zijn begraven op het kerkhof in Udenhout.

From the 2 wooden plaques to the left the right plaque holds the names of the six man crew from a Halifax bomber aircraft that crashed at Biezenmortel during the night of 16 to 17 June 1944. Their remains are buried on the Biezenmortel cemetery. This plaque also holds the names of 3 British soldiers that lost their lives during the liberation of Udenhout and Biezenmortel. They are buried in Udenhout.

Op het bord links staan de negen namen van de bemanning, waartoe ook uw neef James behoorde. Hun toestel stortte op 18 sept 1944 neer in Biezenmortel. Alleen Sgt. DiPalma overleefde de crash. Hij was zwaar verbrand en werd verborgen gehouden op Huize Assisië. De negen bemanningsleden zijn begraven in Biezenmortel en herbegraven in Margraten. Drie van hen zijn overgebracht naar de Verenigde Staten, waaronder uw neef. Peter van der Linden zal nu vertellen, wat er precies gebeurde op 18 sept. 1944.

The plaque to the left holds the names of the Liberator crew of which your cousin James was part of. Peter van der Linden will tell in short what happened to the aircraft on 18 September 1944.

Geschiedenis van het neergestorte toestel (Peter van der Linden)

The wooden plaque to the left bares the names of nine crewmembers that perished during bomber aircraft that crashed at Biezenmortel ('t Winkel) on 18th of September 1944. The plane was hit in the right wing. Pilot Captain Hunter turns to the right and he tries to crashland his ship. Just before the landing the right wing dropped and hit the field. The aircraft then slid into trees and farm buildings at the edge of the field and exploded on impact. All the men aboard were killed but one, left waist gunner S/Sgt Frank Dipalma survived the crash. He was found badly burned at the crash site by Franciscan Brothers and they brought him to the nearby Assisië institution where he was hidden and where his wounds were treated. The nine crewmembers that lost their lives in the crash were buried on the cemetery at Biezenmortel. S/Sgt Frank Dipalma was liberated by British forces on the 26th of October and taken to a military hospital in Eindhoven. He would survive the war. After the war in 1945 the nine crewmembers that were buried in Biezenmortel were re-located to the American cemetery in Margraten Limburg and to the United States of America.

The photo that hangs to the left of the plaque is that of the Pilot Captain James Hunter. Today we will also hang a photo of Left Waist Gunner S/Sgt James Lester Evers. They will not be forgotten!

Het plaatsen van rozen in een vaas door Anne

Anne zal nu rozen in een vaas plaatsen ter nagedachtenis aan de bemanning van het neergestorte toestel. (Peter zal de namen voorlezen.)

Een roos voor:

Captain James K. Hunter	T/Sgt Cecil E. Hutson
Captain Anthony B. Mitchell	T/Sgt Barto J. Montalbano
1 Lt Harry B. Parker	PFC George E. Parrish
1 Lt John R. Granat	S/Sgt James Lester Evers
1 Lt William H. Byrne	

(De roos voor James Lester Evers wordt geplaatst door zijn neef Mr. Charles Evers)

Gebed voor de overleden bemanningen en Sgt. Evers (Henk)

Wij gaan nu over tot het zeggen van een gebed.

We will now say a prayer.

Goede God,
Op het bord met de namen van de bemanning erop, staat de Latijnse tekst:
Postremum et Optimum.
Dat betekent: Zij hebben het beste van henzelf gegeven.
Zij hebben hun leven gegeven voor onze vrijheid en daar zijn we hen dankbaar voor.

Dear Lord,
On the wooden plaque that bears the names of the crew, words in Latin say:
Postremum et Optimum.
This means: They have given all they had.
They gave their lives for our freedom and for this we thank them.

Daarom vragen wij U: Heer, geef hen de eeuwige rust. En het Eeuwige licht verlichte hen. Dat al deze gesneuvelden – en met name S/Sgt. James Lester Evers, mogen rusten in vrede.
Amen

Therefor Lord we ask you: Give them their eternal rest. And the perpetual light shined upon them. That all who died – in particular S/Sgt. James Lester Evers, may rest in peace.
Amen.

Dan bidden wij nu het Onze Vader en Wees Gegroet.
We pray now Our Father and Hail Mary.

Last Post (Trompettist Ad Donkers)

Nu volgt the Last Post met aansluitend 1 minuut stilte.
Now follows the Last Post, followed by 1 minute of silence.

Minuut stilte

Overhandigen foto en het plaatsen hiervan door de familie (Henk)

Ik overhandig u hierbij de foto van uw neef, met het verzoek deze bij het herdenkingsbord te plaatsen, waarna we uit respect het 1^e couplet van ons Volkslied zullen zingen.

I hereby hand over the photo of your cousin with the request you to hang it besides the plaque. We will then sing the first couplet of our national anthem.

Na het plaatsen: Wilhelmus (Allen)

The national anthem Wilhelmus.

Kaarsje aansteken

Ik stel voor dat u beiden een kaarsje aansteekt: Eén voor uw neef James Lester Evers en één voor de andere bemanningsleden. Anne doet het voor alle overledenen, die hier in het kapelletje vernoemd staan.

I now request you to please lite two candles. One candle for your cousin S/Sgt. James Lester Evers and one for the rest of the crew. Anne will light candles for all the deceased who's names are engraved in this chapel.

Overhandigen teksten

Graag overhandig ik u de tekst van deze plechtigheid, verder een boekje dat gemaakt is bij de onthulling van de herdenkingsplaquette en een verwijzing naar Wiki Udenhout, waar zelfs uw naam al vermeld staat.

I hereby would like to present you the text of this ceremony. I have also added a booklet that was presented during the revealing of the wooden remembrance plaque for the Hunter crew and a reference to the Wiki Udenhout website. This website is already updated with your name to.

Gelegenheid voor de familie om een woordje te doen

Misschien wilt u zelf nog iets zeggen, dan geef ik u nu het woord.
If you would like to say something, you may do so now.

Afscheid nemen van de familie (Henk)

Mr. Charles Evers en Mr. Darrell Watford: Wij danken u voor uw komst. Wij hopen dat het u duidelijk is, dat wij de gesneuvelde helden blijven gedenken. Wij wensen u beiden nog fijne dagen toe in Europa.

Mr. Charles Evers en Mr. Darrell Watford: We thank you for your visit and we hope you will understand that we forever will remember these heroes that lost their lives for our liberty. We wish you both a very nice time during your visit to Europe.

Ten slotte wil ik nog mijn dank uitspreken aan trompettist Ad Donkers, aan Peter van der Linden, aan technicus Gerard van Alem, de vrijwilligers die dagelijks het kapelletje openen, sluiten en het onderhouden. En verder iedereen voor zijn of haar aanwezigheid hier.

At last I would like to thank the trumpeter Ad Donkers, Peter van der Linden, technician Gerard van Alem, the volunteers that are responsible for the daily opening and closing and the maintenance of the chapel and everyone else that was present during this special ceremony.

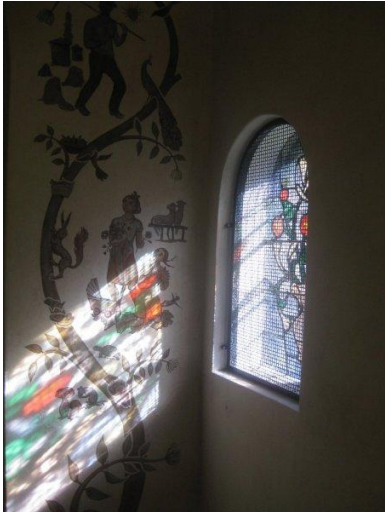
Dadelijk zal Anne de klok van het kapelletje luiden om iedereen te laten weten, dat wij hier bijeen geweest zijn. Dank u, nog een prettig weekend en Wel thuis.

Anne shall now ring the chapel bell to let everyone know that we were here together. I thank you very much and wish you all a fine weekend and return home.

Met dank aan Peter van der Linden voor de vertaling van de tekst van de plechtigheid.
Bloemenhal Udenhout en Kantoorboekhandel Nogmaals.

Henk Peters,
Namens "Heemcentrum 't Schoor Udenhout Biezenmortel", 18 juni 2016.

HET UDENHOUTSE MARIAKAPELLETJE

THE CEREMONY IN THE CHAPEL

On the 18th of June 2016 people from Udenhout were waiting inside and outside the chapel on the arrival of the family of S/Sgt James Lester Evers.

The arrival of Mr. Charles Evers and his brother-in-law Mr. Darrell Watford.

A red rose was placed for each member of the B-24 Liberator crew.

The Last Post

One candle for James, one for the crew and one for all the deceased who's names are engraved in this chapel.

Handing over the booklet of the ceremony.
From left to right: Henk Peters, Mr. Charles Evers,
Peter van der Linden and Mr. Darrell Watford.

Anne rings the chapel bell.

AFTER THE CEREMONY

Cyril van Beers (r.) hands over recovered parts of the plane.

A part of the B-24 Liberator.

ON 't WINKEL

Nearby this farm
the plane crashed.

At this site Cyril recovered parts of the plane using
his metal detector.

Charles thanks Anne.

Newspaper: "Brabant Dagblad", 20 juni 2016.

► Amerikaanse familie verongelukte militair bij herdenking in Mariakapel

'Mijn gesneuvelde oom kan ik nu zien en voelen'

maandag 20 juni 2016 ■ bd.nl ■ redactie.tilburg@bd.nl

Familie van verongelukte boordschutter is geraakt door herdenking in Udenhoutse Mariakapel. „Hij is dichtbij.”

Andrea van Dael
Udenhout

Vaak hoorde hij over zijn oom: S/Sgt James L. Evers die op zijn 21ste neerstortte bij 't Winkel in Biezenmortel op 18 september 1944. De Amerikaanse bommenwerper, de viermotorige B.24 J Liberator, was geraakt door Duits luchtafweergeschut. Meteen na de crash explodeerde het toestel. Van de tien bemanningsleden lieten er negen het leven, onder wie Evers. De boordschutter werd met nog twee bemanningsleden begraven in

de VS. Neef Charles Evers (54): „Mijn oma en vader praatten vaak over de tragedie. Hij was de oudste zoon van mijn oma. Ik raakte geïnteresseerd in de omgeving van de crash en zocht informatie. Ik las over deze Mariakapel in Udenhout met herdenkingsplaquettes en een foto van de tevens gesneuvelde captain James Hunter. Ik ontdekte dat Peter van der Linden over de crash schreef. Ik zocht contact en Peter regelde dat we hier ook een foto van mijn oom mochten plaatsen.”

Dat werd deze zaterdag werkelijkheid. Henk Peters van Heemcentrum 't Schoor verzorgde een mooie

▲ **Rozen ter nagedachtenis aan alle bemanningsleden in de kapel in Udenhout. Zittend op eerste rij tegen de muur, Charles Evers.**

FOTO: JORIS BUIJS/BEELD WERKT

plechtigheid. Eerst plaatsten zijn kleindochter en neef Evers rozen ter nagedachtenis aan alle bemanningsleden. Na een kort gebed klinkt The Last Post en volgt er een minuut stilte. En dan hangt de speciaal overgekomen Amerikaan vol eerbied de foto van zijn oom aan de muur. Gevolgd door het Wilhelmus.

Evers, die is vergezeld door zijn zwager Darrell Watford (51), is zichtbaar geraakt. „Het is mooi dat deze kapel in 1946 is gebouwd en hoe hier gesneuvelden worden herdacht. Ik had zo'n hele erediens met zoveel mensen niet verwacht.”

Van der Linden is ook onder de indruk. „Onderzoek doen naar de in WO II neergestorte vliegtuigen in deze omgeving is mijn passie. Als familieleden van gesneuvelden je dan opzoeken, is het meer dan theorie, de geschiedenis wordt heel werkelijk.”

Dan verrast nog een andere onderzoeker de neef. Cyril van Beers (42) heeft al vanaf zijn zestiende met een metaaldetector vliegtuigresten opgespoord op de crashlocaties in de omgeving. Hij overhandigt Evers stukken metaal van het vliegtuig waarin zijn oom sneuvelde. Evers kan het niet geloven. „Nu komt mijn oom wel heel dichtbij. Ik kan hem zien en voelen.”

De Wegwijzer
Gratis weekblad
voor Udenhout
en Biezenmortel

Sergant James L. Evers krijgt plaatsje in Mariakapelletje

Op 4 mei worden ieder jaar de mensen herdacht die zijn omgekomen tijdens de tweede wereld oorlog. In het kappelletje hangen al geruime tijd twee gedenkstenen met daarop namen van omgekomen Udenhoutse soldaten en een gedenksteen met daarop de namen van 6 bemanningsleden van een neergestort vliegtuig in 1944. Ook staan hier de namen van 3 britse soldaten die zijn omgekomen tijdens de bevrijding van Udenhout en Biezenmortel.
Een derde gedenksteen bevat de namen van 9 bemanningsleden van een ander vliegtuig dat in Biezenmortel is neergestort. Eén persoon heeft deze ramp overleefd.

Foto in de kapel

Eén van de 9 bemanningsleden die zijn omgekomen was sergant James L. Evers. Zaterdag 18 juni waren twee familieleden van deze sergant vanuit Amerika naar Udenhout gekomen om een foto van deze oorlogsheld in het kappelletje op te hangen.

Henk Peters en Peter van der Linden hebben in samenwerking met heemcentrum 't Schoor aan deze gebeurtenis een passend tintje gegeven. De twee familieleden waren na afloop van dit mooie moment zichtbaar ontroerd dat dit na zoveel jaar alsnog voor hun oom gedaan is. Na deze korte plechtigheid in de kapel zijn de twee gasten uit Amerika nog naar Biezenmortel gegaan om de plaats te bezoeken waar destijds het vliegtuig is neergestort.

Ook hebben Henk en Peter een boek samengesteld waarin de gebeurtenis van destijds en een omschrijving van de activiteiten van deze zaterdag in uitgeschreven stonden.

Tekst/foto: Pieter Michielsen (Udenhout-Centraal.nl)

Jaargang 51

23 juni 2016

nummer 25

SERGANT JAMES L. EVERS KRIJGT PLAATSJE IN MARIA KAPELLETJE

Dodenherdenking in Udenhout

Op woensdagavond 4 mei werden om 19.00 uur op het Udenhoutse kerkhof de doden herdacht uit WO II en in het bijzonder degenen die gevallen zijn in en rond Udenhout.

Frans Goossens, voorzitter van Heemcentrum 't Schoor, refereerde in zijn toespraak aan het feit dat er sinds WO II geen dag meer zonder oorlog was geweest op onze aarde. Miljoenen mensen zijn er voor op de vlucht. Vrijheid, vrede en veiligheid is voor iedereen van belang. Daarom is het thema: geef de vrijheid door. Vervolgens brachten de Udenhoutse gilden een vendelgroet. Na een toespraak van Peter Hulten, voorzitter van de Dorpsraad, lazen drie leerlingen van de Wichelroede een gedicht voor over vrijheid en gedenken. In de tijd dat alle namen van de oorlogsslachtoffers werden opgelezen werd bij elk van de drie oorlogsgraven

op het kerkhof een bloemstuk gelegd. In het bijzonder werd ook de naam genoemd van de Amerikaanse soldaat James Lester Evers die op 21-jarige leeftijd sneuvelde voor onze vrijheid. Daarna speelde Henrie Cuijpers op trompet de Last Post, gevolgd door twee minuten stilte. Tenslotte werd het Wilhelmus ingezet dat door de ongeveer 120 aanwezigen zo goed als mogelijk werd meegezongen. Dit jaar werd voor het eerst de mogelijkheid geboden om in theeschenkerij 't Rectoraat bij een kopje koffie of thee nog even na te praten.

Frank Scheffers

Een erbetoon aan een Amerikaanse soldaat

In juni bezocht de familie van James Lester Evers uit de Verenigde Staten Udenhout en Biezenmortel. Zijn naam werd bij de dodenherdenking al speciaal genoemd.

Het vliegtuig waar hij inzakt werd door Duits afweergeschut neergeschoten en stortte op 18 september 1944 neer op 't Winkel, negen van de tien bemanningsleden overleefden de landing niet. De enig overlevende, sergeant Frank Di Palma, was zwaargewond en werd door dokter Veraart van Huize Assisise verpleegd. Di Palma had zware brandwonden aan gezicht, handen en benen. Hij keerde na de bevrijding terug naar Amerika waar hij verschillende huidtransplantaties moest ondergaan. Hij overleed in 1989 op 70-jarige leeftijd. Tijdens het bezoek van de familie Evers werd in het kapelletje aan de Schoorstraat een foto van James opgehangen. De Mariakapel is net na de oorlog

speciaal gebouwd uit dankbaarheid, omdat Udenhout het er in de oorlog betrekkelijk goed vanaf had gebracht en als nagedachtenis aan de Udenhoutse oorlogsslachtoffers en gesneuvelde militairen. De foto van Evers hangt naast het in 1996 geplaatste herdenkingsbord waarop de namen staan van de negen omgekomen piloten. Daar hangt ook de foto van een andere piloot, James 'Jim' Hunter wiens familie Udenhout al eerder bezocht. Door de foto's hebben deze militairen die zo ver van huis op jonge leeftijd voor onze vrijheid zijn gesneuveld een gezicht gekregen.

Frank Scheffers

Dodenherdenking op 4 mei

Ieder jaar wordt op 4 mei in Nederland de Dodenherdenking gehouden voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en van oorlogsgeweld nadien. De naam van James Lester Evers werd daarbij in Udenhout ook genoemd. Kinderen leggen bloemen bij de graven van de drie Britse soldaten, die hier op het kerkhof begraven zijn.

Each year, on the 4th of May the Netherlands remembers the victims of the Second World War and all who died in war situations in the years after. The name of James Lester Evers is also mentioned during the ceremony in Udenhout. Children lay flowers at the graves of three British soldiers, who are buried at the local cemetery.

UDENHOUT ON INTERNET

The history of your cousin James L. Evers you also can find on internet.
(Even with your names in it.)

Google search: **Wiki Udenhout**

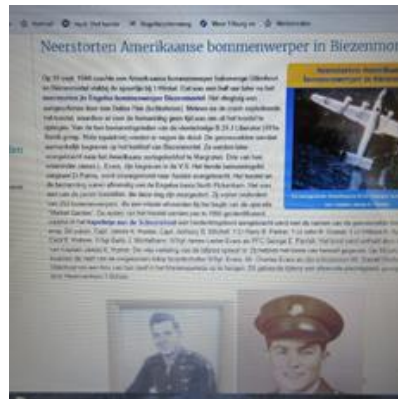
Then choose: Portaal:Udenhout-Tilburg Wiki

Look up in: “Lijst van categorieën in Udenhout”.

Select: “Gebeurtenissen in Udenhout”

At the letter N select: “Neerstorten Amerikaanse bommenwerper in Biezenmortel”.

Results in the history of James, as shown below:

On this page you'll find the [movie of the ceremony in the chapel](#) by clicking on the link: “[Familie gesneuvelde soldaat bezoekt Udenhouts kapelletje](#)”.

On this page you'll also find the [video](#) “[Kapelletje aan de Schoorstraat](#)” by clicking on that link. Gerard van Alem, the maker of the plaque, tells here about the crash (minute 10.50 till minute 11.55.)

If you want to look up my article “[Oorlogsmonumenten in Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen](#)”: Search in Google: [Henk Peters Oorlogsmonumenten](#).

There you can read page 19-22.

With friendly regards,

Henk Peters.

Oorlogsmonumenten in Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen

(Herziene versie okt. 2015)

door Henk Peters

Monument bij de Distelberg

Kruis in de duinen

Het Udenhoutse Mariakapelletje

Herdenkingsmonument voor 14 verzetshelden bij Bosch en Duin in Udenhout

Vredesmonument bij de Eftelingsestraat in Kaatsheuvel

Het Udenhouts Mariakapelletje bij natuurgebied De Brand.

GPS (Instelling WGS 84) N 51° 37,097' E 005° 07,679'

Het Udenhoutse Mariakapelleke, zoals het in de volksmond wordt genoemd, staat aan de Schoorstraat in Udenhout bij de ingang van natuurgebied De Brand, dat ook tot het Nationaal Park de LDD hoort. Als u vanaf het centrum van het dorp richting Bosch en Duin rijdt, ziet u het na 1 km. aan de rechterhand.

Heemkundigen en ook de plaatselijke bevolking gebruiken de naam Den Brand, omdat dit gebied in alle oude documenten zo wordt genoemd. Brabants Landschap en Natuurmonumenten hebben de naam echter aangepast aan de schrijfwijze van deze tijd en spreken over De Brand.

Op 4 mei 1946 werd de eerste steen voor het kapelletje gelegd, dat ontworpen is door de Goirlese architect Jos Bedaux. Het kapelletje werd gebouwd uit dankbaarheid, omdat Udenhout en Biezenmortel, dat toen nog deel uitmaakte van de gemeente Udenhout, het er in de oorlog betrekkelijk goed van afgebracht hadden.

De Duitse munitietrein, die op 16 september 1944 op het Udenhoutse station door de geallieerde luchtmacht in brand werd geschoten, had immers voor veel doden en gewonden kunnen zorgen en nog veel meer schade kunnen aanrichten.

Tegelijkertijd diende het kapelletje ook ter nagedachtenis aan de Udenhoutse slachtoffers uit de W.O.II en in Nederlands-Indië en de geallieerde militairen, die bij de bevrijding van Udenhout en Biezenmortel gesneuveld waren. Beide woonkernen vormden toen nog één gemeente.

Rechts in het kapelletje bevindt zich een gedenksteen met de namen van de vijftien Udenhoutse mensen, die tijdens de W.O. II en in Nederlands- Indië omkwamen.

Frans van de Pas, soldaat, sneuvelde in Middelburg op 14 mei 1940.

Toon Dekkers, brandweerman, is bij het blussen van de treinbrand op 16 sept. 1944. door exploderende granaten ernstig gewond geraakt en twee dagen later overleden.

Ties van Leijden werd tijdens een razzia voor tewerkstelling opgepakt en is omgekomen in het concentratiekamp Schwesing-Engelsburg.

Willem van de Voort werd wegens verzetsdaden, op 24 sept. 1944 in Tilburg gefusilleerd.

Jan Lanslots werd tijdens een razzia in de trein naar Amsterdam opgepakt en is omgekomen in het concentratiekamp Neuengamme. *Frans van den Langenberg* werd op 28 okt. 1944 bij de bevrijding van de Zandkant door Engelsen doodgeschoten, omdat zij hem voor een Duitser aanzagen.

Josephus A. Korthout werd op 27 dec. 1944 door een tank overreden.

Jan van Zon kwam bij een chaotisch verkeersongeval in 1945 om het leven.

Jan van Tilborg werd door de Duitsers gezocht, dook onder, werd ernstig ziek en stierf op 16 aug. '45 in Alkmaar.

Frans Verzijden zat samen met zijn broers ondergedoken op het Hooghout en werd op 25 sept. 1944 door een granaat getroffen.

Zuster Edeltrudis Hamers werd op 14 okt. '44 dodelijk getroffen door een granaat, toen zij in Oostburg vanuit een schuilkelder een bejaarde vrouw ging helpen.

Over de andere slachtoffers het volgende:

Jo Paters vertrok in 1937 vanwege de grote werkeloosheid als vrijwilliger naar Nederlands-Indië, waar hij in 1945 overleed aan tyfus.

Adrianus de Wit kwam in 1946 om het leven toen hij explosieven demonteerde. In 1947 kwamen de soldaten *Kees Maas* en *Sjef Paaijmans* om bij acties in Nederlands-Indië.

In het kapelletje hangen twee herdenkingsborden voor gevallen militairen.

Op het rechtse bord staat: Gevallen voor onze bevrijding 1940-1944. Hierop staan de zes namen van de bemanningsleden van een bommenwerper, die in de nacht van 16 op 17 juni 1944 werd neergehaald door een Duits jachtvliegtuig en in Biezenmortel neerstortte. De zes werden daar op het kerkhof begraven.

De drie laatstgenoemde namen op het bord zijn soldaten, die sneuvelden bij de bevrijding van Udenhout en Biezenmortel en liggen op het kerkhof van Udenhout.

Op 18 september 1944 werd boven Biezenmortel, dat toen nog deel uitmaakte van de gemeente Udenhout, een Amerikaanse bommenwerper door Duits afweergeschut neergeschoten.

Een van de bemanningsleden, Sgt. Di Palma, overleefde de noodlanding en werd zwaar gewond naar Huize Assisië gebracht en voor de Duitsers verborgen gehouden.

De negen andere bemanningsleden, die bij de crash omkwamen, werden op 23 sept. 1944 op het kerkhof van Biezenmortel begraven. In juni 1945 werden hun lichamen overgebracht naar de geallieerde begraafplaats in Margraten.

Voor deze negen Amerikanen werd in het kapelletje in 1996 een herdenkingsbord aangebracht met hun namen erop.

Het bord werd onthuld door de broer van captain Hunter. De vrije vertaling van de latijnse spreuk is: "Zij hebben het beste van henzelf gegeven."

Het is aardig te vermelden, dat in 1954 in de kapelboog waar het Mariabeeld staat, een fraaie schildering is aangebracht, waarop veel van de natuurlijke omgeving van het naastgelegen natuurgebied De Brand te zien is.

Het hoofdmotief is de hopplant, die toen hier veel voorkwam. Daartussen zijn ongeveer 40 dieren afgebeeld, die ook in deze naaste omgeving veel voorkomen. Misschien is het de moeite waard om eens vast te stellen welke dieren nu verdwenen zijn en welke we er aan toe kunnen voegen.

In de kapel ziet u verder afbeeldingen van het leven en werken van de Udenhoutse mensen en het spelen van de kinderen. In de schildering, net boven de eekhoorn rechtsonder op bovenstaande foto, heeft de schilder zijn naam op een schildje vermeld. Boven de deur ziet u het wapen van de toenmalige gemeente Udenhout en van de parochie Lambertus, nu Johannes XXIII geheten.

In het torentje is op 30 mei 2008 het toen aangebracht Angelusklokje ingezegend. Het Angelus Domini (= Engel des Heren) werd vroeger door de gelovigen driemaal per dag gebeden, wanneer de kerkklok werd geluid. (Om 7.00 u, 12.00 u en 19.00 u.) Ter gelegenheid van de inzegening verscheen het boekje "Het Udenhouts Mariakapelleke" van Stichting Heemcentrum 't Schoor, waarin u veel van bovenstaande tekst kunt terug vinden. In de meimaand is het tot op heden de gewoonte iedere avond om 19.00 u het rozenhoedje in het kapelletje te bidden.

Het torentje werd door vogels ernstig vervuild. Daarom zijn de galmgaten met gaas dicht gemaakt. Om de kerkuil toch nestgelegenheid te geven is een nestkast aangebracht, waarvan u in het rechtergalmgat een uitsteeksel ziet.

Bij de parkeergelegenheid rechts van het kapelletje ziet u een afrastering, waarin ook een dassenluik is gemaakt. Dit is bedoeld voor dassen, die aan de straatkant van het gaas terecht gekomen zijn en zo ten prooi kunnen vallen aan het verkeer. Zij worden hier door een dwars geplaatst gaaswerk naar het dassenluik geleid, dat zich daar bevindt. Zo kunnen zij hun spoor vervolgen naar de dassentunnel die bij de bosrand begint, zodat zij veilig kunnen oversteken. Aan het kleurverschil in het asfalt kunt u zien waar de dassentunnel precies ligt.

Leesmateriaal van Peter van der Linden

De contactpersoon tijdens het verblijf van de fam. Evers hier in Nederland was Peter van der Linden uit Oisterwijk. Hij is auteur van Kampina Airborne – gevluchte en ondergedoken Airborne-Militairen in natuurgebied de Kampina. Escape and Evasion – allied airborne troops behind enemy lines during operation Market Garden. Het Brabantse dorp Oisterwijk en Operatie Market-Garden.

Wilt u alles lezen over het neerstorten van het Amerikaans toestel in 't Winkel in Biezenmortel, inclusief prachtig fotomateriaal?

Klik deze link aan <http://www.oisterwijk-marketgarden.com>

Klik dan op INHOUDSOPGAVE en lees hfd. 30 t/m 33 uit "Het Brabants dorp Oisterwijk en operatie Market Garden."

Reading material by Peter van der Linden

The contact person during the visit of the Evers family in the Netherlands was Peter van der Linden from Oisterwijk.

Peter is the author of Kampina Airborne – Airborne evaders of the Kampina forest. Escape and Evasion – allied airborne troops behind enemy lines during operation Market Garden. The Brabant village Oisterwijk and operation Market-Garden.

Interested to read all about the crash of the American bomber at Biezenmortel including magnificent photo material?

Follow this link to <http://www.oisterwijk-marketgarden.com> for the web book "the Brabant village Oisterwijk and operation Market Garden".

Then click on TABLE of CONTENTS for chapter 30 to 33.

STICHTING HEEMCENSTRUM

„t Schoor”

UDENHOUT-BIEZENHOUT

18 september 1996
onthulling
herdenkingsplaquette
gemeente Udenhout

This booklet was written on the occasion
of the unveiling of the memorial for the
nine crewmembers of the B 24.

WOORD VOORAF

Dit boekje werd geschreven ter gelegenheid van de onthulling van het gedenkteken voor de bemanningsleden van de B-24, die in het zicht van de bevrijding op zo'n tragische wijze in Udenhout om het leven kwamen.

Met dank aan J. Thuring, Heesch en pastor G. Thuring, Groesbeek voor hun bijdragen. Verder dank aan J. van Hooft, Vlijmen, die zo vriendelijk was de Engelse vertaling waar nodig te verbeteren.

Elshout, september 1996. P. Pouwels

PREFACE

This booklet was written on the occasion of the unveiling of a memorial for the crew-members of a B-24, who were tragically killed in Udenhout, when they were re-supplying our liberators.

I thank Mr. J. Thuring (Heesch) and G. Thuring, pastor (Groesbeek) for their contributions. Thanks are due to Mr. J. van Hooft (Vlijmen) who was kind enough to check the English text.

Elshout, September 1996. P. Pouwels

LIJST van OMGEKOMENEN

ROLL of HONOR

Capt	James K.	HUNTER	pilot	Margraten D-21-7
Capt	Anthony B.	MITCHELL	co-pilot	Margraten O-8-6
1Lt	Harry B.	PARKER	navigator	Margraten L-2-22
1Lt	John R.	GRANAT	bomb-aimer	Margraten I-11-2
1Lt	William H.	BYRNE	nose-gunner	Margraten H-14-22
T/Sgt	Cecil E.	HUTSON	engineer	Margraten O-15-8
T/Sgt	Barto J.	MONTALBANO	radio-operator	Long Island Nat Cmn N.Y.
S/Sgt	James L.	EVERS	waist gunner	Baderville, AL.
Pfc	George E.	PARRISH	dropmaster	Burham, NC.

De bemanning van de Liberator.
Staande met platte pet Capt Jim
Hunter.

The crew of the Liberator. Capt
Jim Hunter is in the backrow with
flat cap.
Who knows the names of the other
crewmembers?

Capt James (Jim) Hunter

DE AMERIKAANSE INZET

Anno 1996 is het verongelukken van een vliegtuig gelukkig een zeldzaamheid. Televisiestations zenden de meest actuele en aansprekende beelden uit. De kijkers worden vraaggesprekken met ooggetuigen voorgeschiedeld en deskundigen worden geraadpleegd en geven hun mening. Na een strak georganiseerde rouwplechtigheid zoekt men weer na ander voorpaginanieuws.

In september 1944 golden in zuidelijk Nederland andere waarden en normen. In het kader van operatie Market Garden lagen hier grote landingsterreinen geprojecteerd om de grootste luchtdlandings-operatie aller tijden uit te kunnen voeren.

Naast Britse en Poolse eenheden werd het leeuwendeel geleverd door Amerikaanse onderdelen; twee luchtdlandingsdivisies en twee luchtmachten, de 8e en de 9e.

Was de 9e Luchtvloot betrokken bij het transport door de lucht vanuit Engeland naar Nederland, de 8e Luchtmacht beschermde met zijn jagers de luchtdlandingsarmada, voerde met B-17's, Vliegende Forten, inleidende bombardementen uit en bevoorradde met B-24's, Liberators, de gelande troepen. Tijdens deze opdracht verongelukte in de gemeente Udenhout een B-24, die op weg was naar huis. Een juist passerend toestel, dat nog steeds niet bekend is, maakte een paar opnames van de laatste seconden. Het is geen nieuws voor het journaal, maar in militaire boeken een vaak afgebeeld plaatje.

De Achtste Amerikaanse Luchtmacht

Nadat de Amerikanen in 1941 betrokken raakten bij de Tweede Wereldoorlog, ontwikkelden ze nieuwe strategieën, zoals geweldige luchtvloten en vliegdekschepen, daarbij geholpen door hun enorme potentieel aan grondstoffen, productiemogelijkheden en mankracht, die in ruime mate aanwezig waren. Nieuwe vliegtuigtypes waren ontwikkeld, de lopende banden stonden gereed en de opleiding van vliegend personeel kon op grote schaal beginnen. De Amerikaanse bevolking was door een geoliede propagandamachine rijp gemaakt om offers te brengen. Nazi-Duitsland werd als de gevaarlijkste tegenstander beschouwd, die het eerst moest worden overwonnen.

THE AMERICAN EFFORT

Fortunately in 1996 the crash of an airplane is a rare thing. Several TV stations broadcast the most dramatic and timely images. The viewers hear eyewitnesses in interviews and all kinds of experts are consulted and asked for their opinion. After a well-organized memorial service other frontpage news appears.

In September 1944 other values and standards were in force in Southern Holland. Within the framework of operation Market Garden, large landing zones were projected here to carry out the biggest airlanding operation ever.

Besides British and Polish units, the lion's share is supplied by American units; two airborne divisions and two air forces, the Eighth and Ninth.

The Ninth Air Force was involved in transport by air from England to Holland, the Eight Air Force protected the airborne armada with its fighters, carried out bombings with B-17's, Flying Fortresses and re-supplied the forces with B-24's, Liberators.

During this mission a home-bound B-24 crashed in the municipality of Udenhout. An aircraft, unknown so far, passing over the ill-fated Liberator, took some photographs of her last seconds. It is no item for the news-reel, but an often published photo in military aviation books and articles.

The Eight Air Force

After the Americans had become involved in the Second World War in 1941, they developed new strategies, such as enormous air fleets and aircraft carriers. They were helped by their huge potential of raw materials, production facilities and manpower, which were available in large quantities.

New types of aircraft had been developed, assembly-belts were ready and the training of flying crews could start on a large scale.

The American population was ripened to bring sacrifices by a well oiled propaganda machine. Nazi-Germany was considered to be the most dangerous enemy, that had to be conquered first.

Links van ons... On our left...

Met een machtige vloot van bommenwerpers moest het vanuit de lucht op de meest kwesbare plaatsen worden bestookt, zoals kogellagerfabrieken en olieraffinaderijen. Deze taak werd toegewezen aan de Achtste Luchtmacht, die hiervoor nog opgericht moest worden. De samenwerking met Bomber Command van de RAF verliep uitstekend. Ongeveer 75 vliegvelden, ten noorden en noordoosten van Londen worden aan de Amerikanen toegewezen.

Op 22 april 1942 vertrekken de eerste kwartiermakers uit Amerika naar Engeland en op 4 juli komen de Amerikanen voor het eerst in actie als met 6 geleende tweemotorige toestellen Duitse vliegvelden worden aangevallen achter de Nederlandse duinen. Op 17 augustus wordt onder bescherming van Britse jagers voor het eerst een bombardement uitgevoerd met 12 B-17 viermotorige bommenwerpers op Rouaan. De ervaringen waren niet ongunstig. Een eindeloze stroom vliegtuigen richting Engeland kwam op gang, het niet vliegend personeel arriveerde per boot. De 8e Amerikaanse Luchtmacht was opgebouwd uit drie divisies, die elk uit zo'n 450 toestellen bestonden. De 1e en 3e Divisie vlogen met B-17's, de 2e Divisie was uitgerust met B-24's.

De militaire deskundigen zagen mogelijkheden om deze zware bommenwerpers, "heavies", in te zetten voor het afwerpen van voorraden voor luchtlandingstroepen. Laag vliegend zouden ze met grote nauwkeurigheid pakken

With a mighty fleet of bombers, the most vulnerable places had to be harassed from the air, such as the bearing industry and oil refineries. This task was assigned to the Eight Air Force, which had to be established first. Cooperation with RAF Bomber Command went excellently. About 75 airfields, north and north-east of London were allotted to the Americans.

On 22 April 1942 the first quatermasters depart from the US to England and on the 4th of July the Americans come in action for the first time when

they attack German airfields behind the Dutch dunes in borrowed two-engined a/c.

On August 17 the first bombardment with four-engined a/c took place when 12 B-17's bombed Rouen with an escort of British fighters. The experiences were not too bad.

An endless stream of aircraft into the direction of England get going, the non-flying personnel arrived in England by boat.

The 8th Air Force consisted of three divisions, with about 450 aircraft each.

The 1st and 3rd Division flew with B-17's, 2nd

Zag ik Hunter neergaan... I saw Hunter's crew go down...

Division was equipped with B-24's. Military experts saw possibilities to bring these heavy bombers, heavies, into action to drop supplies for airlanding troops. Flying low they could drop bundles on parachutes with great precision. But flying low also meant that they were vulnerable for light anti-aircraft guns.

aan parachutes af kunnen werpen.

Maar laag vliegen betekent ook kwetsbaarheid voor licht afweervuur. De Amerikanen willen dat risico wel lopen; trouwens het gevaarlijkste deel van de opdracht, het afwerpen, vindt plaats boven eigen troepen en het is natuurlijk een geweldige morele opdokter voor de vaak geïsoleerde luchtdalingstroepen.

En zo werd begin september 1944 op het hoogste niveau besloten om de 8e Luchtmacht in te zetten voor de bevoorrading van de Amerikaanse luchtdalingstroepen, als de noodzaak zich zou voordoen.

Op 10 september werd besloten een gecombineerde aanval uit te voeren met luchtdalingstroepen en grondeenheden. Via Eindhoven, Nijmegen en Arnhem moesten die troepen oprukken naar het IJsselmeer.

Twee Amerikaanse luchtdalingsdivisies zouden worden ingezet bij de twee eerst genoemde steden, die op de tweede dag bevoorraadt zouden worden door de 2e Bombardementsdivisie. Twee Combat Wings (elk bestaande uit drie Groups van ieder ongeveer 50 toestellen) worden hiervoor aangewezen. De 20e Wing gaat met 131 B-24's naar Groesbeek, waar de 82e "All American" Divisie is geland en de 14e Wing gaat met 121 B-24's naar Veghel en Son waar de 101e "Screaming Eagles" Luchtdalingsdivisie opereert.

Tijdens het afwerpen bedraagt de hoogte 300 voet (100 meter).

Alle toestellen die op de 18e september zijn ingeschakeld bij de operaties maken gebruik van één van de twee luchtwegen en wel de noordelijke. Deze loopt van de Engelse kustplaats Aldeburgh over de Noordzee naar Schouwen, verder over Tholen en dan pal naar het oosten tot Vught. Ter hoogte van de spoorwagsplitsing aldaar valt de formatie uit elkaar om naar de aangewezen afwerpzones te vliegen. De terugweg gaat in tegengestelde richting langs dezelfde weg. Het weer was niet optimaal; het was heilig, en de vliegkaarten voor de 20e Wing waren per abuis naar de 14e Wing gestuurd en omgekeerd.

En explosies in een zee van vuur en zwarte rook...
And explode with great sheets of flames and black smoke...

The Americans accept the risk, also because the most dangerous part of the mission takes place over their own troops and of course it will boost morale of the airbornes, who are often isolated.

In the beginning of September 1944 it was decided at the highest level to put on the Eight Air Force to re-supply the American airbornes, if it would be necessary.

On September 10 it was decided to launch a combined attack with airbornes and ground troops. Via Eindhoven, Nijmegen and Arnhem these troops should advance to the IJsselmeer. Two American airborne divisions would be dropped near the two towns mentioned first and they would be re-supplied by the 2dn Air Division the next day. Two Combat Wings (of three groups each, each group with about 50 a/c) are detailed. 20 Wing goes to Groesbeek with 131 B-24's, the landing ground of the 82nd "All American" Airborne Division en 14 Wing flies to Veghel and Son, where the 101st "Screaming Eagles" Airborne Division is operating.

During the dropping the altitude will be 300 feet. All a/c involved in the operations of September 18 use one out of two routes; the northern one. This route goes from the English coastal place of Aldeburgh across the North Sea to Schouwen, further on over Tholen and then due east to Vught. Off the railway junction the formation splits up to fly to the designated drop zones.

De start was op het voorziene tijdstip, het formeren verliep zonder problemen, alleen moest een verlate groep transportvliegtuigen worden ontweken. Daardoor haakten 5 toestellen van de 20e Wing af, die onverrichter zake naar Engeland terugkeerden.

Op 1500 voet (500 meter) vloog men over de duinen bij Burgh Haamstede om even later over de geïnundeerde polders van Schouwen-Duiveland en die van West-Brabant om aan te komen boven de afwerpzones die gemarkeerd zijn door talloze parachutes en zweefvliegtuigen.

J. Thuring

The home-bound flight goes in the opposite direction along the same road.

The weather was not optimal; hazy, and by mistake the maps for 20 Wing were sent to 14 Wing and reversed. Take off

was on schedule and formation went without any problems, only a belated flight of cargo planes had to be avoided. Five a/c of 20 Wing lost their way and returned to England.

The dunes near Burgh Haamstede were crossed at 1500 feet and flying over the inundated "polders" of Schouwen-Duiveland, the Liberators reached the drop zones, marked by numerous parachutes and gliders.

J. Thuring

De boerderij van de familie van Iersel-Kuypers brandde tot de grond toe af
The farmhouse of the van Iersel-Kuypers family was burnt to the ground

pagina 6

HET ONGELUK OP 't WINKEL

De grootste luchtlandingsoperatie van de tweede wereldoorlog is niet ongemerkt aan onze gemeente voorbijgegaan.

Op de eerste dag van operatie Market Garden, zondag de zeventiende september, is een Horsa zweefvliegtuig geland in Biezenmortel. De kabel waarmee het toestel werd getrokken was gebroken, zodat de Horsa gedwongen was te landen. De zes inzittenden rijden weg in de twee meegevoerde jeeps en gaan via Helvoirt, Haaren en Esch naar het Sparrenrijk, waar vijf man zich weten te verbergen. In de scherpe bocht bij het gemeentehuis in Esch is glider piloot Cram van de jeep gevallen en door de Duitsers gevangen genomen. De anderen komen terecht in Kampina, waar ze met 101 andere geallieerde militairen verborgen worden tot ze op 23 oktober het door de Duitsers verlaten Boxtel binnentrekken en het bevrijden.

Op maandag gaat de aanvoer van troepen en voorraden door en weer komen vele toestellen op weg naar Arnhem, Groesbeek en Eindhoven over Udenhout. En ook nu moet een zweefvliegtuig voortijdig afhaken. Nu is het een Amerikaanse Waco met vijftien man aan boord op weg naar Son. Het landt veilig op de Brand, nabij de Rustende Jager. Allen ontsnappen en ze komen uiteindelijk ook in Kampina terecht.

Op Sta 143, de codenaam voor het vliegveld North Pickenham in het Engelse graafschap Norfolk staan 41 B-24's, ook wel Liberators genoemd, van de 491ste Bomb Group gereed om met voorraden voor de 101ste Airborne Division naar Son en Veghel te vliegen. Een ongewone taak voor de bemanningen en hun toestellen, die gewend zijn om dood en verderf te zaaien met hun bommenlast. Maar zij kwamen op verzoek van de Negende Luchtmacht in actie, die daardoor meer toestellen in kon zetten voor het afwerpen van parachutisten en het trekken van zweefvliegtuigen. Dat er iets bijzonders stond te gebeuren was de laatste dagen wel duidelijk geworden. Vier dagen had de Group geen bombardementen uit hoeven te voeren, maar zich intens bezig gehouden met het oefenen in laagvliegen. Iets wat anders ten strengste was verboden, werd nu met groot genoegen uitgevoerd.

THE CRASH ON 't WINKEL

The biggest airlanding operation of the Second World War did not pass our municipality unnoticed.

On the first day of Operation Market Garden on Sunday September 17, a Horsa glider landed in Biezenmortel, a parish of Udenhout. The tow-rope had broken, so the Horsa was forced to land. The six occupants drive away in the two jeeps they had aboard and via Helvoirt, Haaren and Esch they go to Sparrenrijk (a wooded area). Five men succeed in hiding. Glider pilot Cram falls from a jeep in a sharp bend near the town-hall of Esch and is captured by the Germans. The others end up in Kampina (a nature reserve) where they are kept in hiding. They enter Boxtel, which had been deserted by the Germans, together with 96 other allied escapees on 23 October.

On Monday the supply of troops and stocks continue and again many aircraft pass over Udenhout on their way to Arnhem, Groesbeek and Eindhoven. And again a glider had to cut loose. This time it is an American Waco with fifteen men who are on their way to Son. The glider pilot safely lands near "de Brand", near "de Rustende Jager" (a country pub). All escape and they also end up in Kampina.

On Sta 143, the codename of North Pickenham Airfield in the county of Norfolk, 41 B-24's, also named Liberators, of 491st Bomb Group are ready for a re-supply mission for 101st Airborne division near Son and Veghel. Unusual mission for the crews and their aircraft who are used to spread death and destruction with their loads of bombs. But they came into action on the request of the Ninth Air Force. By doing so, this unit could put on more aircraft for the dropping of parachutists and the towing of gliders. The last few days it had become clear that something special was about to happen. The Group had stood down for four days, but had intensely practiced buzzing. What had been strictly forbidden at any other time, was now carried out with great pleasure. And flying low meant as low as possible, pulling up to clear trees and steeples and of course the formation should be kept.

Wrakstukken van de bommenwerper lagen overal verspreid

Wreckage was spread around

En laag vliegen betekende zo laag als maar mogelijk was, optrekken voor bomen en kerktorens en natuurlijk moest de formatie waarin gevlogen werd gehandhaafd blijven. Vele Engelsen moeten de schrik van hun leven hebben gehad toen tientallen B-24's met het donderende lawaai van de Pratt & Whitney motoren over hun hoofden scheerden. Koeien en paarden sloegen op hol, hoopters werden weggeblazen. Sommige toestellen landden met takken, andere verspeelden hun antenne...

In de nacht van 17 op 18 september werden de bommenwerpers met hun ongebruikelijke last geladen. Containers met munitie en voedsel, brandstoffen en medicamenten werden in het bommenruim en de romp gestouwd, alles bijeen 140 ton.

Ook werden nog de geschutskoepels in de buik verwijderd, zodat er een "gat" ontstaat waar de voorraden door naar buiten gewerkt kunnen worden.

Het geplande tijdstip van vertrek moet uitgesteld worden door mist op de Engelse vliegvelden en de meteorologen verwachten voor ons land ook niet al te gunstig weer; nevel en laaghangende bewolking. Er dreigt nog van alles mis te gaan als de preciese opdrachten en kaarten bij het verkeerde onderdeel worden afgeleverd. Pas op het laatste moment voor de start krijgen de piloten hun opdracht overhandigd, die ze samen met de navigator tijdens de vlucht moeten bekijken.

Many Englishmen must have been frightened to death when tens of B-24's with the thundering noise of the Pratt & Whitney engines buzzed their heads. Cows and horses were stampeding, haystacks were blown down. Some aircraft landed with foliage, others lost their antennas.

During the night of 17 on 18 September the bombers were loaded with their unusual cargo. Containers with ammunition and food, fuel and medical supplies were loaded into the bomb bay, waist and bombracks, altogether 140 tons. The ball turrets were removed to enable the dumping of the supplies from the wells.

The planned time of departure has to be postponed because of the fog on the English airfields and the meteorologists do not expect favourable weather for our country either; haze and low clouds.

Everything seems to go wrong as the correct orders and maps are delivered to the wrong unit. Only at the very last moment before take-off, the pilots receive their orders, with which they had to familiarize themselves on their way to the dropping zone.

The aircraft of the 491st Bomb Group were split into two groups; part of the Group has to go to DZ "A" near Veghel, the remaining part would drop on LZ "W" near Son. The force with destination DZ "A" will be led by Captain Jim Hunter of 854th Squadron in Liberator 440210, 6X-F-. He does not have his usual crew; his co-pilot, Lt Raymond Toll, has been cut out by Captain Anthony Mitchell.

De toestellen van de 491ste Bomb Group worden opgedeeld in twee delen, één deel moet naar Son en het andere deel dat naar Veghel gaat zal worden geleid door Captain Jim Hunter van het 854ste Squadron in de 6X-F, met nummer 44-40210. Hij heeft niet zijn hele bemanning bij zich; op het laatste ogenblik is zijn co-piloot, luitenant Raymond Toll vervangen door Captain Anthony Mitchell, die er op gebrand was om deze vlucht mee te maken. Protesten van Toll hielpen niet: een kapitein is nu eenmaal hoger dan een luitenant. Ook soldaat 1 George Parrish is een vreemde eend in de bijt; hij is "uitgeleend" door de 9de Amerikaanse Luchtmacht om op te treden als "dropmaster", dat wil zeggen dat hij toeziet op het afwerpen van de voorraden. Het vertrek van North Pickenham begon om drie minuten voor half drie en verliep zonder problemen.

Er ging geen tijd verloren met het aannemen van de V-formatie die uit negen toestellen bestond, de vlucht over de Noordzee verliep vlekkeloos, maar vanaf het moment dat de kust van Schouwen gepasseerd wordt, verandert de toestand drastisch. Vanwege de geringe hoogte waarop gevlogen werd, zo'n 200 tot 300 voet, schieten de Duitsers niet alles wat ze hebben op de overkomende vliegtuigen. En tot hun grote spijt hebben de schutters in de bommenwerpers opdracht gekregen om niet terug te schieten om te voorkomen dat burgers getroffen worden. Het al eerder genoemde minder goede weer speelt de jagers parten, die meegestuurd zijn om het afweergeschut tot zwijgen te brengen. Ondanks de Duitse tegenstand vanaf de grond blijven de toestellen op koers en de voorraden worden keurig op hun plaats afgeworpen, waarna de gekleurde parachutes zich openen.

Ken Boyd, de piloot van het toestel dat links van Hunter vloog, vertelt in het boek "The Ringmasters": "Onmiddellijk na het afwerpen trokken we op tot 900 voet en zagen dat Hunter onder de rechtervleugel brandde. Een helder witte vuurbol ter grootte van een tennisbal werd kennelijk aangewakkerd door zuurstof. Hij verloor langzaam hoogte en dreef af onder onze formatie. Het toestel scheen onder controle te zijn, maar er kwam geen antwoord op herhaalde verzoeken om het toestel te verlaten. Nadat zijn rechtervleugel de grond raakte,

The Squadron's Operations Officer was keen on flying this mission. Toll was overruled when he argued; a captain happens to be higher in rank than a lieutenant. Pfc George Parrish is a stranger, he is assigned by the Ninth Air Force as dropmaster. He directs the dropping of the supplies. As the ball turret has been removed, there is no need for a gunner.

Take-off from North Pickenham started at 27 minutes past one (local time) without problems. No time was lost in forming. The squadrons were each flying in a "V" formation of nine aircraft. The North Sea is crossed without trouble, but from the moment on the coast of Schouwen was passed, the situation changes drastically.

Because of the low altitude of 200 to 300 feet, the Germans are shooting at the passing bombers with every thing they have. The gunners regretted very much the instructions they had been given not to shoot back to avoid that Dutch civilians would be hit. But it is dead certain that there were gunners who forgot the instructions the minute they saw a target. Who can be blamed for seizing an opportunity to give the Germans a burst of the .50's.

The already mentioned worsening weather played tricks with the fighters. Clouds below 1,000 feet and haze hamper locating and destroying gun positions. Despite the German resistance on the ground, the advancing aircraft stay on course and the supplies are dropped in the right place and they go down on their coloured parachutes.

Ken Boyd, the pilot of the aircraft flying left of Hunter, tells in the book "The Ringmasters"; "Just after the drop we pulled up to 900 feet and observed Hunter was burning under the right wing. A tennis ball size bright white fire ball was evidently feeding on oxygen. The plane seemed to be under control but no response to repeated entreaties to bail out. After his right wing hit the ground his ship slid across the field into a hay stack. An object believed to be the right waist gunner was observed to exit the waist window in flames".

Tanner Freeman, navigator on Shoemate's crew, tells in the same book; "The Germans shot at us with everything, machine guns, flak, 20mm tank guns, etc....on our left I saw Hunter's crew

schoof het toestel over het veld in een hooiberg. Een voorwerp waarvan we aannamen dat het de rechter zijluikschutter was, zagen we brandend het zijluik verlaten”.

Tanner Freeman, de navigator in het toestel van Shoemate, zegt in hetzelfde boek; “De Duitsers beschoten ons met alles, machinegeweren, flak, 20mm tankkanonnen, enz.... links van ons zag ik Hunter neergaan en ontploffen in een zee van vuur en zwarte rook...een afschuwelijk gezicht dat ik nooit zal vergeten.

Hunter valt om vier minuten over half vijf als slachtoffer van een 20mm afweerkanon, dat door de Duitsers daags te voren opgesteld was aan de Kerkhovensestraat in Oisterwijk. Zijn toestel werd in de rechtersvleugel getroffen. Hunter draait naar rechts en probeert een noodlanding uit te voeren. Hij vliegt laag over Huize Assisië, maar de rechtersvleugel raakt bij de landing op 't Winkel de grond en de Liberator verandert in een baaierd van vuur. De hitte is zo groot dat de boerderij die bewoont wordt door de familie van Iessel-Kuyppers in brand vliegt. Vanwege de geringe hoogte heeft geen van bemanningsleden kans gezien om het toestel per parachute te verlaten. De hele bemanning van tien koppen komt dan ook om, behalve de linker zijluikschutter S/Sgt Frank DiPalma. Zelf weet hij zich niets meer van het ongeval te herinneren, hij weet niet of hij zelf het wrak heeft weten te verlaten of dat hij er uit geslingerd is. Hij wordt zwaar gewond gevonden en per brancard vervoerd naar het nabij gelegen Huize Assisië, waar hij verzorgd wordt door dokter Veraart en andere artsen die aan de inrichting verbonden zijn.

Mevrouw Veraart schrijft in het door haar bijgehouden dagboek; “DiPalma was zwaar gewond. Het hoofd was kaal gebrand, zelfs de neus was er af gebrand”. Natuurlijk bemoeien de Duitsers zich ook nog met de gewonde, maar de staf van Assisië slaagt erin om de Duitsers te weerhouden DiPalma mee te nemen. Als Udenhout bevrijd wordt op 26 oktober kan een Engelse ziekenwagen DiPalma ophalen en afvoeren naar een hospitaal in België en vandaar naar Oxford in Engeland.

Dhr Rawie, die toen als “verpleger” ondergedoken zat in Huize “Assisië”, weet nog dat het bed van DiPalma na zijn vertrek vol lag met chocolade en sigaretten, toen zeer begerenswaardige artikelen.

go down and explode with great sheets of flames and black smoke....a horrible sight which I shall never forget.

Hunter goes down at 34 minutes past 4 (local time) as a victim of a 20mm gun, which was mounted by the Germans the day before alongside of the Kerkhovensestraat in Oisterwijk. His plane was hit in the right wing. Hunter turns to the right and he tries to crashland his ship. He flies low over Huize Assisië (an institution for mentally disabled boys and men), but the right wing hits the ground at 't Winkel and the Liberator explodes and turns into a chaos of fire. The heat is so intense that the farmhouse of the van Iessel-Kuyppers family catches fire. Because of the low altitude, no one of the crew succeeds in bailing out. The whole crew of ten perish, except for the left waist gunner S/Sgt Frank DiPalma.

He cannot remember anything of the crash, he does not know if he succeeded in leaving the bomber or that he was thrown out of it. Heavily wounded he is found and transported on a stretcher to the nearby Huize Assisië. There he is taken care of by doctor Veraart and others who are attached to the institution.

Mrs. Veraart, who kept a diary, wrote; “DiPalma was severely wounded. The fire burnt the hair off his head, even his nose was burnt off”.

Of course the Germans want to carry off the wounded DiPalma, but the medical staff of Huize Assisië succeeds in keeping the Germans from taking him into captivity. When Udenhout is liberated by the British on 26 October, an ambulance picks up DiPalma for transport to a hospital in Belgium and from there to Oxford in England. Mr. Rawie, at that time in hiding as a male nurse in the institution, remembers that after the departure of DiPalma his bed was covered with chocolate and cigarets, very desirable articles then.

At the request of the police sergeant-major Ravestein farmer de Groot takes out his horse, hidden from the Germans to prevent its seizure. He transports the dead with his horse driven cart to the cemetery of Biezenmortel where they are buried.

In July 1945 the mortal remains are exhumed and conveyed to the American cemetery of Margraten. Six graves are still there, three bodies are taken to the U.S.A. at the request of the next of kin.

De landbouwer de Groot haalt op verzoek van opperwachmeester Ravestein zijn paard te voorschijn (dat hij verborgen had om te voorkomen dat het door de Duitsers in beslag genomen zou worden) om de doden met paard en wagen naar het kerkhof van Biezenmortel te vervoeren waar ze begraven worden. In juli 1945 worden de stoffelijke overschotten naar de Amerikaanse begraafplaats Margraten overgebracht. Zes graven zijn daar nog aanwezig, drie man zijn op verzoek van de nabestaanden naar Amerika teruggebracht. Voor de 491ste Bomb Group bleek missie 73 niet het zachte eide te zijn wat men verwacht had. Van de 40 toestellen die vertrokken, ging er één verloren en zeven toestellen verongelukten bij de landing als gevolg van schade die ze tijdens de vlucht hadden opgelopen.

Behalve de al genoemde vliegtuigen is tijdens Market Garden nog een vierde toestel in Udenhout neergekomen. Een half uur voor het neerstorten van de Liberator is op een afstand van ongeveer één kilometer een C-47 langs de oprijlaan naar Huize Assisië neergekomen. Het toestel werd ook getroffen door het luchtafweergeschut dat in Oisterwijk stond opgesteld. Van dit toestel is verder niets bekend; er wordt verteld dat drie man het toestel per parachute hebben verlaten en in handen van de Duitsers zijn gevallen. De piloot, die het toestel aan de grond wist te zetten, zou kans hebben gezien uit handen van de Duitsers te blijven.

For the 491st Bomb Group mission 73 did not turn out to be the piece of cake it was expected to be.

Of the 40 aircraft off on the mission one was lost and seven a/c crashed on landing due to battle damage.

Besides the aircraft which were mentioned already a fourth aircraft came down in Udenhout. Half an hour before the crash of the Liberator, a C-47 crashlanded at a distance of about one kilometer alongside of the drive to Huize Assisië. This a/c was also hit by Flak mounted in Oisterwijk. Nothing is known of this a/c: there are rumours that three men bailed out and that they fell into German hands. The pilot who succeeded in crashlanding his plane managed to escape.

CAPT HUNTER'S CREW IN DE THE "MARKET FLIGHTS"

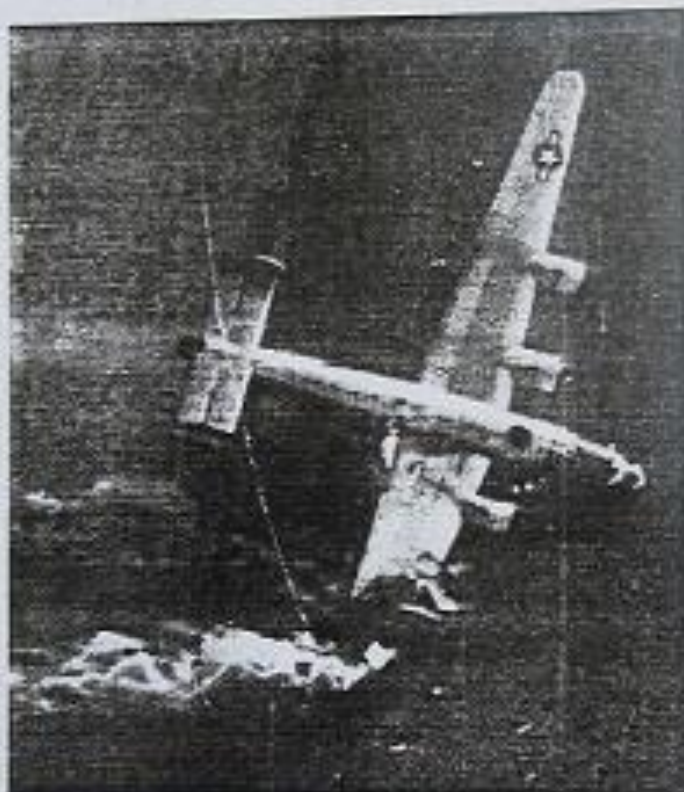
De "daglicht" missions van de Amerikaanse B-17's en B-24's namen in 1943 en 1944 toe in frekwentie en omvang. Duizenden kwamen over, meestal op een hoogte van 7000 meter. In augustus 1944 kwam een achterblijver over, op ongeveer 1500 meter, richting kust. Zou hij het gehaald hebben die Liberator?

Op 18 september 1944, tussen alle hemelse verrassingen,

verschenen ook de uiterst laag vliegende, meestal zilveren B-24's, uit het westen.

Na een half uur kwamen zij uit het oosten terug. Zittend op het dak leek het of je ze zo kon grijpen.

Voor het eerst werden details zichtbaar: de ingeklapte wielen, de geschutskoepels, de letters, de gekleurde staarten en vooral de bemanningsleden.

Detail van het ogenblik waarop de rechtervleugel de grond raakt
Detail of the moment when the right wing hits the ground

Jaren duurde het voordat de werkelijke betekenis van de B-24 vlucht werd achterhaald: de bevoorrading van bij Son en Groesbeek gelande Amerikaanse luchtdalingstroepen.

In zijn blad "Cockpit" publiceerde Hugo Hooftman in februari 1962 een foto van een neerkomende B-24 (Hunter!). De foto van een B-24 boven Son had ik voor hem kunnen lokaliseren. Maar in 1962 was nog niemand in staat die aangrijpende foto van de neerkomende "Lib" te lokaliseren.

In 1974 werd in Groesbeek begonnen met het "Dagboek van Pastoor Hoek" (1944/45).

CAPT HUNTER'S CREW IN "MARKET FLIGHTS"

The daylight missions of the American B-17's and B-24's increased in frequency and magnitude. Thousands passed. Mostly at an altitude of about 7000 meters. In August 1944 a straggler passed, at about 1500 meters, in the direction of the coast. Will she have made it, that Lib? On 18 September 1944 amidst of all heavenly surprises, very low flying, mostly

silver B-24's appeared from the west. Half an hour later they returned from the east. Sitting on the roof, it seemed as if you were able to catch them. For the first time details became visible; the retracted wheels, the turrets, the letters, the coloured tail-sections and above all; the crew-members. It took years before the real meaning of this B-24 mission was found; the resupply of US airbornes, who landed near Son and Groesbeek.

In "Cockpit" of Febr. 1962 Hugo Hooftman published a photo of a crashing B-24 (Hunter!). I have been able to trace a photo of a B-24 over Son. But in 1962 nobody had been able to locate that moving photo of the crashing "Lib".

In 1974 they began the "Dagboek van Pastoor Hoek" (1944/45) ("Diary of Father Hoek"). Photos of the droppings by B-24's over Groesbeek and Grave/Overasselt came out. From January 1979 on intensive contacts arose with 2nd AD Assn, especially with Ted Parker in Revere, MASS. He knew that the photo

Foto's kwamen boven tafel van B-24's die boven Groesbeek en Grave/Overasselt voorraden afwierpen. Vanaf januari 1979 ontstonden intensieve contacten met de 2nd Air Division Association, vooral met Ted Parker in Revere, Mass. Hij wist dat "die" foto Capt Hunter's toestel betrof en de Association vroeg de hulp van "Market Flights Holland" voor de lokaliserings van de plaats waar de tragedie voor Hunter plaats had gevonden. De enige overlevende, Nick di Palma, zwaar gewond, wist enkel dat hij verpleegd was in "St Francis of Assisi monastery" door vele "friendly Hollanders" en dokter "Verhard". De Koninklijke Maatschappij ter Bevordering van de Geneeskunde kon echter geen dokter "Verhard" (of wat daar op leek) ontdekken in haar rangen voor 1944. Maar Hunter's toestel had ook neer kunnen komen in België, zoals enkele andere B-24's op die dag. Huisarts Kupers in Groesbeek kwam aan het adres van de "Orde der Geneesheren" in België. Hun secretaris Ph. Verschuieren speurde een jaar lang mee naar Franciscus-kloosters en een dokter "Verhard". Hij vond een Louis Verhaert en een Julius Veraart; alles leidde ons op een dood spoor.

In het najaar bezocht een delegatie van de "Groesbeek Airborne Vrienden" Generaal James Gavin en "All American" veteranen te Fort Bragg NC.

Daar werd een bezoek aan de Amerikaanse Nationale Archieven aan vastgeknoopt, waar gezocht werd naar het Missing Air Crew Report (MACR) van Capt Hunter.

Dit bracht Hunter aan het licht in Udenhout. Paters van de Biezenmortel vertelden later van de tragedie. In 1984 werd het Bevrijdingsmuseum geopend.

De heer Steve Fontein uit Lochem maakte de prachtigste modellen in Nederland; voor het museum de grote, perfecte modellen van een C-47 en een Waco zweefvliegtuig, zoals die een bijzondere eigen tragedie hadden gevormd in het Nijmeegse.

Op 19 maart 1992 was Steve Fontein een dag in Groesbeek en hij kreeg alles wat bekend was over Hunter's opdracht op 18 september 1944; foto's, tekeningen, MACR.

En Steve zette zich aan het werk voor het model van Hunter's Lib in schaal 1:10 = 3,35 meter. Korte tijd daarna overleed dhr Fontein, iemand die deze gigantische taak kon

concerned Capt Hunter's a/c and they asked for our help ("Market Flights Holland") in locating Hunter's tragedy. The only survivor, Nick di Palma, severely wounded, only knew that he had been taken care of in "St Francis of Assisi monastery" by many "friendly Hollanders" and doctor "Verhard".

The "Koninklijke Maatschappij ter Bevordering van de Geneeskunde" (Royal Medical Association) could not find a doctor "Verhard" (or a name that looked like that) in their files before 1944. But Hunter's a/c could also have come down in Belgium as some other B-24's did that day. The family doctor Kupers in Groesbeek found the address of the "Order of Physicians" in Belgium. Their secretary Ph. Verschuieren searched for Francis-monasteries and a doctor Verhard for a year. He found a Louis Verhaert and a Julius Veraart; all came to a deadlock.

In the autumn a delegation of the Groesbeek Airborne Friends paid a visit to Gen James Gavin and "All American" veterans at Ft Bragg NC. A visit to US Nat. Archives followed. Looked for the MACR of Capt Hunter. This brought Hunter at light in Udenhout. Fathers at Biezenmortel later told of the tragedy. In 1984 the Bevrijdingsmuseum (Liberationmuseum) was opened. Mr. Steve Fontein, Lochem, made the finest models in Holland, for the Museum the big, perfect models of a C-47 and a Waco-glider which had played their own special role in the tragedy in the Nijmegen area. On 19 March 1992 Steve Fontein was in Groesbeek for a day and he received everything known about Hunter's mission on 18 September 1944, photos, drawings, MACR. Steve got to work on the model of Hunter's Lib. Scale 1:10 = 3,35 meters. Shortly after that Mr. Fontein died. It was hard to find anybody who could take over this gigantic task, until a brother of Mr. Fontein was found, Mr. Ton Fontein in ...Napier, New Zealand. An excellent modeller too. He was willing, out of respect for his brother and Hunter e.a. to take over the task. Last May we received photos of his progress. It seems to become a real piece of art.

It is good to know that his name and those of his crewmembers will be kept in Udenhout in a worthy way, with thanks.

Father G. Thuring

overnemen bleek moeilijk te vinden, totdat een broer van dhr Fontein werd gevonden te ...Napier, Nieuw Zeeland.

Eveneens een uitstekend modelbouwer. Hij was bereid, uit respect voor broer en Hunter c.s. de taak over te nemen. In mei jl. ontvingen wij foto's van zijn reeds gevorderd werk Het lijkt een kunstwerk te worden.

Het is goed te weten dat de naam van Hunter en zijn bemanningsleden nu in Udenhout op een waardige wijze bewaard blijven, -in dank.

G. Thuring, pastor

Geraadpleegde literatuur en bronnen.

Literature

MACR 10211.

Over d'n Oorlog, Udenhout en Biezenmortel tussen bezetting en bevrijding. Stichting Heemcentrum 't Schoor Udenhout. 1994.

A. Korthals Altes: Luchtgevaar. A'dam, 1984.

Roger A. Freeman: Mighty Eighth War Diary. London, 1987.

John C. Warren: Airborne Operations In World War II, European Theater. 1956.

Allan G. Blue: Ringmasters. A History of the 491st Bombardment Group (H) in A.A.H.S. Journal. 1964.

"Ringmasters". History of the 491st Bombardment Group (H). Dallas, 1992.

pagina 14

THE NEWSPAPERS IN 1996

(After the unveiling of the memorial for the nine crewmembers of the B 24)

Weekly paper "De Wegwijzer", sept. 1996.

Redactioneel (vervolg 1)

GEDENKBORD TER NAGEDACHTENIS AAN IN 1946 OMGEKOMEN AMERIKAANSE MILITAIREN

Twee jaren geleden vierde het Zuiden van Nederland en dus ook onze gemeente Udenhout op uitbundige wijze de vijftig jaren daarvoor verworven bevrijding van het nationaal socialisme. Ongetwijfeld zullen velen van u zich dat nog herinneren. Ook ligt bij de oudere inwoners van Udenhout en Biezenmortel nog vers in het geheugen, dat op 18 september 1944 een B-24 Liberator geraakt werd door een granaat, afkomstig van een 20 mm afweerkanon, dat door de Duitsers daags tevoren was opgesteld aan de Kerkhovense straat in Oisterwijk. Het was op de terugweg van Veghel naar zijn basis in Engeland, Noord Pickenham. Het toestel werd in de rechtervleugel getroffen, probeert een noodlanding te maken, scheert rakelings over huize Assisië en tracht een noodlanding te maken op 't Winkel. Helaas raakt daarbij de rechtervleugel de grond en de Liberator verandert in een oogwenk in een vuurzee. Door die geweldige hitte raakt de boerderij bewoond door de familie van Iersel-Kuypers in brand. De tien-koppige bemanning ziet geen kans meer voortijdig het toestel per parachute te verlaten. Negen leden komen om. De linker zijluischutter S/Sgt Frank Dipalma brengt het er levend van af. Hij weet zich niets meer van het ongeval te herinneren. Is hij zelf uit het wrak gekropen of eruit geslingerd? Hij wordt door buurtbewoners gevonden en per brancard vervoerd naar Huize Assisië, waar hij aan de medische zorg van Dr. Veraart en diens collega's werd toevertrouwd. Vier uren is hij met hen bezig geweest om hem te verzorgen. Hij was zwaar verminkt en met brandwonden overdekt. Saillant detail daarbij was, dat naast de kamer van de Amerikaan het hoofdkwartier van de Duitsers was gevestigd. Zij hebben niets gemerkt. Bij de bevrijding van Udenhout op 26 oktober werd hij direct overgebracht naar het militair hospitaal in Eindhoven en vervolgens via België naar het hospitaal in Oxford Engeland. De heer B. Pouwels uit Elishout, die nog steeds contacten onderhoudt met de nabestaanden van de omgekomen militairen, maakte het bestuur van de stichting Heemcentrum 't Schoor erop attent, dat de namen van hen ontbraken op het gedenkbord van het kapelletje aan de Schoorstraat. Het Heemcentrum heeft gemeend deze lacune te moeten invullen. **Onze dorpsgenoot de heer G. van Alem heeft een nieuw gedenkbord gemaakt, dat gelijk is aan het reeds in de kapel aanwezige bord.** De namen van de volgende personen staan erin gebeiteld en met goud opgevuld: James Hunter, Anthony B. Mitchell, Harry B. Parker, John R. Granat, William H. Byrne, Cecil E. Hutson, Barto J. Montalbano, James L. Evers en George E. Parrish. Op woensdag 18 september '91 vond een korte plechtigheid plaats, waarbij de heer L. Hunter, broer van de omgekomen captan met de heer John Cheerburn, consul generaal van de V.S. het bord onthulden. Er volgde een minuut stilte. Loco Burgemeester F. van Dongen zei even tevoren in een korte toespraak onder andere: 'De in Udenhout omgekomen militairen zullen nimmer worden vergeten. De consul generaal dankt Udenhout voor de posthume hulde aan de omgekomenen en voor de hulp aan de geallieerden tijdens WO II. Zelf heeft hij de oorlog niet meegemaakt, maar hij is onder

Militairen gesneuveld in Biezenmortel

Wandbord voor Amerikaanse piloten

Van een verlagene

LEENHOUD - In het Kapelleke in Udenhout komt een wandbord met de namen van negen Amerikaanse piloten die tijdens de oorlog zijn omgekomen nadat hun bommenwerper in Biezenmortel door de Duitsers is neergeschoten. Het plan naar die onderscheiden piloten is officieus van P. Paswels uit Udenhout.

De man heeft niet verhoort in de oorlog en merkte bij het vuur dat in de Udenhoutse kerk wel een bord hangt met namen van Engelse en Canadese vliegers, maar dat de namen van de negen Amerikanen ontbraken. De beelden

•Foto van het memoire van de B-24 Liberator. De foto is eigendom van P. Paswels. Reproductie F. Trommelen

Dat komt waarschijnlijk doordat de overlevenden slechts voor korte tijd zijn begraven in Biezenmortel en snel zijn overgebracht naar het Amerikaanse oorlogskerkhof in Baginzen. Paswels heeft zijn idee bij de gemeente ter sprake gebracht, waarna Heem- en Oudwonen Y. Schouten een goedkeuring heeft laten maken. Dat bord wordt op 18 september onthuld, precies 52 jaar

Duitse luchtafweer is neergeschoten. In het Udenhoutse boek 'Over de Oorlog' is te lezen dat het vliegtuig, een B-24 Liberator van de 491e Bomb Group, na de crash is gesloopt. Voor de bemanning was geen tijd meer om te vluchten en alleen bemanninglid 20 overleefde de klap. Hij werd zwaargewond overgebracht naar Huize Zwanen. Het toestel was afkomstig van de Engelse 'boma Night Pickenham en was een van de negen bommenwerpers die die dag zijn neergeschoten. Oorlogsvrouw Vrauw

beenderij die meteen begon te branden. Er was een piloot uitgekomen en die lag nu op de grond bij de Eribanste Heek. Ook de reactor kwam vast te zitten en een reactor gevaarlijk brandvonden overgebracht naar het ziekenhuis.

De Palma is eind oktober door een Engelse Rode Kruiswagen opgehaald en vanaf Eindhoven naar Amerika perloegen. De negen slachtoffers, onder wie piloot, co-piloot en navigatie, zijn tijdelijk begraven in Biezenmortel. Lief zijn de ontzette lichamen overgebracht naar het kerkhof in

van de negen vliegers is officieus in Amerika begraven. P. Paswels probeert in zijn verslag de 'beelden' van het veld van de oorlog in kaart te brengen. De man uit Udenhout is al enige tijd geïnteresseerd in de 491e Bomb Group. Dit verzoek was verzonden van de dienst waartoe ook de piloten in het verongelukkige vliegtuig behoorden. Paswels richt in vier een goedkeuring.

De man uit Udenhout heeft ook contact met I. Houten, een broer van de vermoedelijke co-piloot, kapitein James Hunter. Volgens Paswels is het zeker niet uitgesloten dat deze

•De beelden van het veld van de oorlog zijn officieus in Amerika begraven. Reproductie F. Trommelen

aanwijzing in het wandbord is gebaseerd op een verslag van de B-24 Liberator. De namen van de negen piloten zijn afkomstig van het boek 'Over de Oorlog' van P. Paswels. Het bord wordt op 18 september onthuld. Het bord wordt officieus van P. Paswels uit Udenhout.

aanwijzing in het wandbord is gebaseerd op een verslag van de B-24 Liberator. De namen van de negen piloten zijn afkomstig van het boek 'Over de Oorlog' van P. Paswels. Het bord wordt op 18 september onthuld. Het bord wordt officieus van P. Paswels uit Udenhout.

THE HUNTER CREW

James (Jim) K. Hunter with his first crew during training. Jim is the third from the left in the back row.

*The Hunter crew upon their arrival in England. Back row, left to right: Captain James (Jim) Hunter, Raymond Toll, Harry Parker, John Granat and Anthony Caputo (passenger). Front row, left to right: Cecil Hudson, Barto Montalbano, Palmer, George Walburg and **James Lester Evers**. Not pictured: Frank DiPalma*

(Photos and more information: website <http://www.coulthart.com/jkhunter.html>)

In het verongelukte toestel zaten: Captain James (Jim) Hunter, Anthony Mitchell, Harry Parker, John Granat, William Byrne, Cecil Hudson, Barto Montalbano, James Evers and George Parrish.
Frank DiPalma survived the crash.

Words of thanks from Mr. Charles Evers.

Mr. Charles Evers wrote in July 2016 :

My father is glad that I visited the Netherlands and is glad to know that you and the other people still remember the sacrifice that James Lester and so many others made to liberate your country.

My father is 87 years old and is now in a retirement home. His health is not good, but his mind is pretty good, but he is almost blind and his hearing is not good.

I did show him the video today and I believe he was able to hear it and see some of it. He listened to the whole video. I think listening to the video was pretty emotional for him and brought back sad memories. His comment was that the ceremony has nice but sad.

My sense is that he is very appreciative of the recognition that your village has provided to James Lester and that he is glad I visited with my brother-in-law Darrell Watford your country and attended the ceremony.

As you may know, my father is James Lester's only surviving sibling, so I guess it was appropriate for me to represent my father and the rest of our family at the ceremony.

I showed my father the booklet you presented to me and again he was very impressed with the effort you and others made to compile a booklet for us. I will make copies and distribute it to other family members.

I wish that my father could see better, because he would like to look through the booklet and read the English portions. He was always an avid reader and it is sad that he cannot see well enough to read now.

My father has said many times that he wished James Lester's body had stayed at the Margraten American Cemetery, however my grandmother wanted James Lester to be brought home and buried in the family plot at their church..

I think my father and other family members really did not want to re-live the bad memories and that is why my father would have rather left James Lester at Margraten. However, I understand completely why my grandmother wanted her son brought home and now she is buried next to him.

Thanks again for all that you have done to honor my uncle and the hospitality you provided during our visit. It is something I will never forget. If you ever have occasion to visit the U.S. you are always welcome to stay at my house.

Best regards,

Charles Evers.

